

27. maj 2020
19/08553
TVBR/CAHE

Godkendelse af fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er

RESUMÉ

Forsyningstilsynet (FSTS) har i denne sag taget stilling til, om Energinets anmeldelse af 26. marts 2020 af et forslag til fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne transmissionssystemoperatører (TSO'er) kan godkendes efter Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL).

Energinets anmeldelse er et led i et samlet forslag, der er udarbejdet af TSO'erne i de EU- og EØS-lande, der omfatter størsteparten af Nord- og Nordvesteuropa, og som er asynkront forbundne.

For Energinets vedkommende udgør det danske budområde Vestdanmark (DK1) en del af det kontinentaleuropæiske synkronområde, mens det danske budområde Østdanmark (DK2) udgør en del af nordiske synkronområde. Dette indebærer, at Energinet er asynkront forbundet via de interconnectorer, der forløber mellem DK1 og det nordiske synkronområde, henholdsvis mellem DK2 og det kontinentaleuropæiske synkronområde.

De berørte TSO'ers fælles forslag, der er udviklet på baggrund af kravene ifølge EBGL, definerer og afgrænser to grundtyper af tilsigtede udvekslinger af energi:

- Tilsigtede udvekslinger af energi som følge af frekvenskontrolprocessen for aktiv effekt for synkrone områder.
- Tilsigtede udvekslinger af energi som følge af rampingbegrænsninger for aktiv effekt for synkrone områder.

FSTS har vurderet, at det anmeldte forslag indeholder de præciseringer af kriterierne for TSO'ernes indbyrdes afregninger, alt efter om der er tale om tilsigtede udvekslinger som følge af frekvenskontrolprocessen eller som følge af rampingbegrænsninger, som er påkrævet efter EBGL.

FSTS har endvidere vurderet, at forslaget opfylder de generelle krav i EBGL for afregning mellem TSO'er for udvekslinger af energi. FSTS har desuden vurderet, at forslaget er i overensstemmelse med formålene med EBGL.

FSTS har på baggrund af denne vurdering fundet, at Energinets anmeldte metode kan godkendes.

FORSYNINGSTILSYNET
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Tlf. 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet godkender Energinets anmeldelse af 27. marts 2020 af et forslag til fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne transmissionssystemoperatører.

Forsyningstilsynets afgørelse er truffet i medfør af Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet, artikel 50, stk. 4, jf. artikel 5, stk. 3, litra k, og under hensyn til formålsbestemmelserne efter EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-c.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

FSTS skal herved gøre rede for sagens forløb og væsentligste akter og for den del af sagens baggrund, der angår asynkront forbundne TSO'er, og som er forslagetets geografiske anvendelsesområde:

Energinet er certificeret som transmissionssystemoperatør (TSO) i Danmark, og Energinet har som systemansvarlig virksomhed ansvaret for at balancere det danske el-system. Energinet indgår herunder i samarbejde med TSO'er i de øvrige EU- og EØS-lande om at udvikle vilkår, betingelser og metoder for transmission af el.

Energinet anmeldte 18. juni 2019 forslaget til fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er (bilag 1 til FSTS' afgørelse).

Energinets nationale anmeldelse på dansk var bilagt de berørte TSO'ers fælles forslag af 18. juni 2019 på engelsk (bilag 2 til FSTS' afgørelse).

De berørte TSO'er, herunder Energinet, har ikke gennemført en offentlig høring af forslaget, idet EBGL ikke indeholder krav om høring af et forslag til afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er.

De berørte regulatorer vurderede i fællesskab, at der var grundlag for at anmode de berørte TSO om at udarbejde og anmelde et ændret forslag. Således anmodede FSTS i brev af 20. december 2019 Energinet om et ændringsforslag (bilag 3 til FSTS' afgørelse). FSTS' ændringsanmodning på dansk var bilagt de berørte regulatorers fælles ændringsanmodning af 4. december 2019 på engelsk (bilag 4 til FSTS' afgørelse).

Energinet anmeldte 26. marts 2020 et ændringsforslag til regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er (bilag 5 til FSTS' afgørelse).

Energinets nationale anmeldelse på dansk var bilagt de berørte TSO'ers fælles ændringsforslag af 27. marts 2020 på engelsk og de berørte TSO'ers notat af 27. marts 2020 på engelsk med forklarende bemærkninger til forslaget (bilag 6 og 7 til FSTS' afgørelse).

De berørte regulatorer, herunder FSTS, vurderede som led i et koordineret samarbejde de berørte TSO'ers ændringsforslag.

På den baggrund udarbejdede de berørte regulatorer et fælles position paper på engelsk af 22. maj 2020 (bilag 8 til FSTS' afgørelse).

Det pågældende position paper gør rede for den aktuelle sag og indeholder en indstilling om, at den enkelte regulator senest den 27. maj 2020 træffer en national afgørelse om at godkende forslaget i forhold til de respektive EU- og EØS-landes TSO'er.

Det danske budområde Vestdanmark (DK1) udgør en del af det kontinentaleuropæiske synkronområde, mens det danske budområde Østdanmark (DK2) udgør en del af nordiske synkronområde.

Dette indebærer, at Energinet er synkront forbundet via de interconnectorer, der løber mellem DK1 og det kontinentaleuropæiske synkronområde, henholdsvis mellem DK2 og det nordiske synkronområde, således:

Synkront forbundet:

Energinet/nederlandsk TSO TenneT NL	budområderne DK1 - Nederlandene (NL)
Energinet/tysk TSO TenneT DE	budområderne DK1 - Tyskland (DE)
Energinet/svensk TSO Svenska kraftnät	budområderne DK2 - Sydsverige (SE4)

Omvendt er Energinet asynkront forbundet via de interconnectorer, der forløber mellem DK1 og det nordiske synkronområde, henholdsvis mellem DK2 og det kontinentaleuropæiske synkronområde, således:

Asynkront forbundet:

Energinet/norsk TSO Statnett	budområderne DK1 - Sydnorge (NO2)
Energinet/svensk TSO Svenska kraftnät	budområderne DK1 - Midtsverige (SE3)
Energinet/Energinet	budområderne DK1 - DK2
Energinet/tysk TSO 50Hertz	budområderne DK2 - Tyskland (DE)

De nord- og nordvesteuropæiske TSO'er og regulatorer, der er berørt af forslaget, er følgende, fordelt på EU- og EØS-lande:

<i>Berørte EU- og EØS-lande</i>	<i>Berørte TSO'er</i>	<i>Berørte regulatorer</i>
Belgien	Elia	CREG
Danmark	Energinet	FSTS, på engelsk DUR
Estland	Elering	ECA
Finland	Fingrid	EV
Frankrig	RTE	CRE
Litauen	Litgrid	VERT
Nederlandene	TenneT NL	ACM
Norge	Statnett	NVE-RME
Polen	PSE	URE
Sverige	Svenska kraftnät	Ei
Tyskland	50Hertz TenneT DE	BNetzA

Det bemærkes dog, at den norske regulator NVE-RME's deltagelse i samarbejdet og koordineringen er sket uformelt, idet Norge endnu ikke har tiltrådt EBGL. Dermed kan NVE-RME heller ikke godkende forslaget i medfør af EBGL.

Det bemærkes også, at interconnectorer, der ejes eller drives af TSO'er, eller som er selvstændigt certificeret, og som hver især løber mellem kontinentaleuropæiske lande og Irland på ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland (UK) på den anden side, for så vidt indgår i kredsen af TSO'ere, der har udarbejdet forslaget.

Imidlertid anvender hverken UK eller Irland ifølge fast praksis, der også har været gældende for tiden før overgangsperioden for Brexit 1. februar - 31. december 2020, ikke indbyrdes TSO-til-TSO afregning, men alene afregning mellem den relevante TSO/interconnector og balanceansvarlige aktører. I den sammenhæng udgør de omhandlede interconnectorer mellem UK og Irland, respektive kontinentaleuropæiske lande, ikke kredsen af TSO'er, der er berørt af forslaget, som nævnt i EBGL.

INTRODUKTION TIL DET RELEVANTE MARKED

FSTS skal herved gøre rede for den del af sagens baggrund, der angår det relevante marked, balance- og regulerkraftmarkedet, belyst i kraft af Energinets funktion som systemansvarlig virksomhed m.v. og formålet med EBGL

I el-systemet skal der altid være balance mellem el-produktion og el-forbrug. Ændringer i forbrug og forstyrrelser på produktionsanlæg påvirker denne balance.

Energinet har som certificeret transmissionssystemoperatør (TSO) for Danmark ansvaret for at balancere det danske el-system. Således indkøber Energinet systemydelse af aktører på el-markedet for at sikre sig adgang til de ressourcer, som er nødvendige for at sikre en stabil og sikker drift af det danske el-system.

Handel med el foregår bl.a. på en el-børs. Der er to markeder for handel med el på elbørsen: day-ahead og intraday. Senest dagen før et driftsdøgn indgår markedsaktørerne (el-leverandører, producenter og slutkunder) handler med hinanden for at dække forbrug og afsætte produktion for det kommende døgn (day-ahead).

Hvis forholdene for produktion og efterspørgsel ændrer sig i forhold til aktørernes forventninger, kan aktørerne handle sig i balance tæt på driftstimen i intraday-markedet. Her handles med den kapacitet, der ikke allerede blev reserveret i day-ahead-markedet.

Energinet håndterer i praksis ansvaret for at balancere i el-systemet ved planlægningen af driften dagen før driftsdøgnet, hvor markedsaktørerne indmelder planer for produktion og forbrug til Energinet.

Den planlagte produktion og forbrug vil altid afvige fra den faktiske produktion og forbrug i driftøjeblikket, bl.a. som følge af udfald af produktionsanlæg og net eller ændringer i forbrug.

Den ubalance, der opstår i driftsøjeblikket, håndteres af godkendte balanceansvarlige markedsaktører. En balanceansvarlig har således forpligtet sig til at dække den ubalance, der opstår i driftsøjeblikket. Dette indebærer, at Energinet afregner en given, godkendt balanceansvarlig for ubalancen i de målepunkter, som den enkelte balanceansvarlige har ansvar for.

Tilsvarende afregner Energinet indbyrdes med andre EU- og EØS-landes TSO'er, når det gælder ubalancer ved drift af interconnectorer, som Energinet og de pågældende andre TSO'er har helt eller delvis systemansvar for.

EBGL har bl.a. til formål at fremme effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balancemarkederne, jf. EBGL artikel 3, stk. 1, litra a.

EBGL har også til formål at øge effektiviteten af balancering og af europæiske og nationale balancemarkeder, jf. EBGL artikel 3, stk. 1, litra b.

EBGL skal dertil bidrage til at integrere balancemarkederne, fremme mulighederne for at udveksle balanceringstjenester og samtidig bidrage til driftssikkerheden, jf. EBGL artikel 3, stk. 1, litra c.

FORMÅLET MED METODEN

FSTS skal herved gøre rede for den del af sagens baggrund, der angår formålet med den anmeldte metode, belyst i kraft af det aktuelle forslags hovedelementer.

EBGL artikel 50 og 51 indeholder regler for afregninger mellem TSO'er, der kombinerer de grundlæggende forhold, tilsigtede eller utilsigtede udvekslinger af energi og synkront eller asynkront forbundne TSO'er, på kryds og tværs, således:

Tilsigtede	energiudvekslinger mellem	synkront forbundne TSO'er
Tilsigtede	energiudvekslinger mellem	asynkront forbundne TSO'er
Utilsigtede	energiudvekslinger mellem	synkront forbundne TSO'er
Utilsigtede	energiudvekslinger mellem	asynkront forbundne TSO'er

Det, der aktuelt er genstand for FSTS' vurdering med henblik på at træffe afgørelse om godkendelse, er alene Energinets anmeldelse af 26. marts 2020 af et forslag til fælles regler for afregning af *tilsigtede* udvekslinger af energi mellem *asynkront* forbundne TSO'er efter EBGL artikel 50, stk. 4.

Tilsigtede udvekslinger af energi mellem TSO'er er reguleret i EBGL, i Kommissionens forordning (EU) 2017/1485 af august 2017 om fastsættelse af retningslinjer for elektricitetstransmissionssystemer (SOGL) og/eller i særskilte aftaler mellem TSO'er, der er indbyrdes forbundet via interconnectorer.

Når der er tale om tilsigtede udvekslinger af energi, vil der således alt andet lige foreligge et entydigt, klart og målbart grundlag for indbyrdes afregning mellem TSO'erne.

De berørte TSO'ers, herunder Energinets, fælles forslag, der er udviklet på baggrund af EBGL's krav, definerer og afgrænser to grundtyper af tilsigtede udvekslinger af energi:

- Tilsigtede udvekslinger af energi som følge af frekvenskontrolprocessen for aktiv effekt for synkrone områder efter SOGL artikel 172 og 173.
- Tilsigtede udvekslinger af energi som følge af rampingbegrænsninger for aktiv effekt for synkrone områder efter SOGL artikel 137.

Forslaget henviser herved til "frekvenskontrolprocessen" og "rampingbegrænsninger", der hver især er defineret og reguleret i SOGL.

SOGL artikel 3, stk. 2, nr. 114, definerer således frekvenskontrolprocessen (FCP) som en proces, der har til formål for at stabilisere systemfrekvensen ved at kompensere for ubalancer ved hjælp af hensigtsmæssige reserver.

I sammenhæng hermed giver SOGL artikel 172 og 173 alle TSO'er i synkrone områder, der er forbundet via interconnectorer, adgang til at gennemføre en FCP og herunder udveksle frekvenskontrolreserver (FCR) mellem de synkrone områder.

Endvidere indeholder SOGL artikel 3, stk. 2, nr. 147, indirekte en definition af ramping, idet en rampingperiode udgør en tidsperiode, der er defineret ved et fast startpunkt og en varighed, i løbet af hvilken input og/eller output af aktiv effekt forøges eller reduceres.

I sammenhæng hermed giver SOGL artikel 137 alle TSO'er i to synkrone områder adgang til at begrænse output af aktiv effekt på interconnectorer mellem synkrone områder ved at fastlægge en kombineret maksimal rampinghastighed for alle interconnectorer, der tilslutter ét synkront område til et andet.

I relation til begrebet "asynkront forbundne TSO'er" har de berørte TSO'er defineret og afgrænset metodens anvendelsesområde til at angå de TSO'er, der hver især indgår i systemansvarlig drift af mindst én interconnector, som forbinder to forskellige synkronområder og dermed er asynkront forbundne.

I forlængelse heraf fastsætter forslaget generelle regler for afregning for samtlige berørte interconnectorer. I tillæg hertil fastsætter forslagets bilag 1 for tilsigtede udvekslinger af energi som følge af frekvenskontrolprocessen specifikke afregningsregler for en enkelt interconnector mellem Estland og Finland, mens forslaget bilag 1-9 for tilsigtede udvekslinger af energi som følge af rampingbegrænsninger fastsætter specifikke afregningsregler for de herved ni berørte interconnectorer. Herunder for fire, der angår Energinet.

Forslagets bilag 2, 3, 4 og 5 indeholder således følgende specifikke afregningsregler for tilsigtede udvekslinger af energi som følge af rampingbegrænsninger via de budområdeforbindelser eller interconnectorer, der forbinder Energinet asynkront med sig selv eller med andre EU- og EØS-landes TSO'er.

Bilag 2: Energinet/norsk TSO Statnett

Tilsigtede udvekslinger af energi som følge af rampingbegrænsninger efter SOGL artikel 137, stk. 3, skal afregnes som den gennemsnitlige pris for balanceringsenergi i den dominerende prisretning for manuelle frekvensgenoprettelsesreserver mellem budområderne Vestdanmark (DK1) og Sydnorge (NO2) for hver TSO-afregningsperiode.

Bilag 3: Energinet/svensk TSO Svenska kraftnät

Tilsigtede udvekslinger af energi som følge af rampingbegrænsninger efter SOGL artikel 137, stk. 3, skal afregnes som den gennemsnitlige pris for balanceringsenergi i den dominerende prisretning for manuelle frekvensgenoprettelsesreserver mellem budområderne Vestdanmark (DK1) og Midtsverige (SE3) for hver TSO-afregningsperiode.

Bilag 4: Energinet/Energinet

Tilsigtede udvekslinger af energi som følge af rampingbegrænsninger efter SOGL artikel 137, stk. 3, skal afregnes som den gennemsnitlige pris for balanceringsenergi i den dominerende prisretning for manuelle frekvensgenoprettelsesreserver mellem budområderne Vestdanmark (DK1) og Østdanmark (DK2) for hver TSO-afregningsperiode.

Bilag 5: Energinet/tysk TSO 50Hertz

Tilsigtede udvekslinger af energi som følge af rampingbegrænsninger efter SOGL artikel 137, stk. 3, skal afregnes som den gennemsnitlige day-ahead-pris mellem budområderne Østdanmark (DK2) og Tyskland (DE) for hver TSO-afregningsperiode.

Det bemærkes, at der endnu ikke er udviklet den fornødne IT til at håndtere TSO-afregning efter priserne for udveksling af balanceringsenergi inden for EU som helhed.

For hvert af de interconnectorer, hvor Energinet er asynkront forbundet med norsk TSO, svensk TSO eller sig selv via DK1-DK2, anvendes herefter "den gennemsnitlige pris for balanceringsenergi i den dominerende prisretning for manuelle frekvensgenoprettelsesreserver". Dette kriterium anvendes i den regulatorisk godkendte metode for TSO-afregning af tilsigtet udveksling af energi inden for det nordiske synkronområde.

Kerneindholdet for det anmeldte forslag er regler for afregning mellem TSO'erne. Dvs. regler og kriterier for TSO'ernes indbyrdes betalinger for TSO'ernes indbyrdes udvekslinger af energi.

De nærmere kriterier for de underliggende betalingsstrømme for de indbyrdes afregninger mellem TSO'erne følger således af tabellen nedenfor, som er gengivet fra forslaget:

	TSO-afregning, positiv	TSO-afregning, negativ
TSO-afregningsmængde, positiv (TSO eksporterer)	Betaling til TSO	Betaling fra TSO
TSO-afregningsmængde, negativ (TSO importerer)	Betaling fra TSO	Betaling til TSO

SAGENS PARTER

FSTS vurderer Energinet Elsystemansvar A/S (CVR nr. 39314959) som ansøger er part i sagen i dansk forvaltningsretlig forstand.

FSTS lægger herved til grund, at en afgørelse, der godkender et forslag til fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er, vil skabe ret og pligt for Energinet Elsystemansvar A/S, der har som sit forretningsområde bl.a. Energinets systemydelse for balancering i bred forstand.

I forlængelse heraf finder FSTS, at "Jura og Myndighed" hos Energinets koncernmoderselskab (CVR nr. 28980671) indgår som partsrepræsentant for Energinet Elsystemansvar A/S.

PARTSHØRING OG OFFENTLIG HØRING

Reglerne for høring i EBGL artikel 10 indeholder ikke krav om, at TSO'erne skal gennemføre en offentlig høring af et forslag til fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er efter EBGL artikel 50, stk. 4.

På den baggrund har de berørte TSO'er, herunder Energinet, valgt ikke at gennemføre en offentlig høring af forslaget.

Endvidere indebærer beslutningsprocesserne og tidsfristerne efter EBGL artikel 6, stk. 1, 2. pkt., at FSTS skal træffe en national afgørelse, der godkender det anmeldte forslag i forhold til Energinet, senest den 27. maj 2020. Dette efterlader ikke tidsrum for FSTS til at gennemføre en offentlig høring af et udkast til FSTS' afgørelse.

Lempelsen af kravet til offentlig høring af TSO-afregningsregler for balanceringsenergi har som naturlig og logisk baggrund, at disse regler netop kun angår afregning mellem TSO'erne indbyrdes og ikke berører 3.-parter.

RETSGRUNDLAG

Kommissionens forordning (EU) nr. 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (populærtitel EBGL efter forordningens fulde titel på engelsk)

EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-c

EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-g, indeholder formålsbestemmelserne for EBGL. I sammenhæng med det aktuelle forslag og sagsfremstillingens afsnit "Introduktion til det relevante marked" kan navnlig fremhæves EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-c.

EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-c, har følgende ordlyd:

1. Denne forordning har til formål at:

- a) fremme effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balancemarkederne*
- b) øge effektiviteten af balancering og effektiviteten af europæiske og nationale balancemarkeder*
- c) integrere balancemarkederne, fremme mulighederne for at udveksle balancerings tjenester og samtidig bidrage til driftssikkerheden*

EBGL artikel 5, stk. 3, litra k

Efter EBGL artikel 5, stk. 3, litra k, har alle regulatorer i den berørte region inden for EU og EØS, i Danmark FSTS, kompetencen til at træffe afgørelse om fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er efter EBGL artikel 50, stk. 4.

EBGL artikel 5, stk. 3, litra k, har følgende ordlyd:

3. Forslagene til følgende vilkår, betingelser og metoder godkendes af alle regulerende myndigheder i den berørte region:

j) reglerne for afregning mellem TSO'er med henblik på tilsigtet udveksling af energi, jf. artikel 50, stk. 4, i det geografiske område, som omfatter alle asynkront forbundne TSO'er, der tilsigtet udveksler energi

EBGL artikel 50, stk. 4

Efter EBGL artikel 50, stk. 4, skal alle asynkront forbundne TSO'er, der tilsigtet udveksler energi mellem synkrone områder, udforme et forslag til fælles regler for afregning, der finder anvendelse på tilsigtede udvekslinger af energi som følge af frekvenskontrolprocessen for aktiv effekt for synkrone områder efter SOGL artikel 172 og 173 eller rampingbegrænsninger for aktiv effekt for synkrone områder efter SOGL artikel 137.

EBGL artikel 50, stk. 4, har følgende ordlyd:

Tilsigtede udvekslinger af energi

3. Senest 18 måneder efter denne forordnings ikrafttrædelse skal alle asynkront forbundne TSO'er, der tilsigtet udveksler energi mellem synkrone områder, udforme et forslag til fælles regler for afregning, der finder anvendelse på tilsigtede udvekslinger af energi som følge af enten et af eller begge nedenstående elementer:

a) frekvenskontrolprocessen for aktiv effekt for synkrone områder i henhold til artikel 172 og 173 i forordning (EU) 2017/1485

b) rampingbegrænsninger for aktiv effekt for synkrone områder i henhold til artikel 137 i forordning (EU) 2017/1485.

EBGL artikel 51, stk. 3 og 4

EBGL artikel 51, stk. 3 og 4, indebærer som generelle krav til TSO-afregning, at TSO'erne skal sikre en rimelig og lige fordeling af indtægter og udgifter ved deres indbyrdes afregninger, samt at TSO'erne skal fastlægge en koordineret mekanisme til tilpasning af TSO'ernes indbyrdes afregning.

EBGL artikel 51, stk. 1, og stk. 3-4, har følgende ordlyd:

3. Forslagene til fælles regler for afregning af utilsigtede udvekslinger af energi mellem TSO'er skal sikre rimelig og lige fordeling af deres udgifter og indtægter.

4. Alle TSO'er skal fastlægge en koordineret mekanisme til tilpasning af deres indbyrdes afregning.

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

FSTS skal i denne sag vurdere, om FSTS kan godkende Energinets anmeldelse af 26. marts 2020 af et ændret forslag til fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er.

FSTS skal godkende forslaget i overensstemmelse med EBGL artikel 5, stk. 3, litra k, jf. artikel 50, stk. 4. Det følger af de nævnte bestemmelser i sammenhæng, at det er alle regulatorer i den berørte region, og aktuelt fra visse EU- og EØS-lande i Nord- og Nordvesteuropa, der har kompetencen til at vurdere og træffe afgørelse om fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er.

FSTS vil også skulle vurdere, om forslaget lever op til formålene med EBGL, hvad der i den konkrete sag vil sige, at forslaget skal fremme effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balancemarkederne, øge effektiviteten af balancering og af europæiske og nationale balancemarkeder samt integrere balancemarkederne, fremme mulighederne for at udveksle balanceringstjenester og samtidig bidrage til driftssikkerheden, jf. EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-c.

Energinet har indgivet anmeldelsen som dansk TSO, der har ansvar for at balancere det danske el-system, idet Energinets forslag er udarbejdet i samarbejde med de i øvrigt berørte TSO'er.

I den sammenhæng tager FSTS til efterretning, at Energinets forslag ikke har været i offentlig høring. EBGL indeholder ikke krav om høring af et forslag til regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er, idet disse regler netop kun angår afregning mellem TSO'erne indbyrdes og ikke berører 3.-parter.

FSTS vurderer, at Energinets anmeldte forslag dermed opfylder de formelle krav til at udarbejde og anmelde regionale TSO-forslag (oprindelige forslag og ændringsforslag) efter EBGL artikel 4, stk. 1, samt artikel 6, stk. 1, 1. pkt.

EBGL indebærer som indholdsmæssige krav til forslaget, at der skal fastsættes fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er relateret til to grundlæggende begreber m.v. ifølge SOGL: Frekvenskontrolprocessen og rampingbegrænsninger.

Tilsigtede udvekslinger af energi mellem TSO'er er i sig selv reguleret i EBGL, SOGL og/eller i særskilte aftaler mellem TSO'er, der er indbyrdes forbundet via interconnectorer. Når der er tale om tilsigtede udvekslinger af energi, vil der således alt andet lige foreligge et entydigt, klart og målbart grundlag for indbyrdes afregning mellem TSO'erne.

FSTS konstaterer, at det anmeldte forslag, der er udviklet i overensstemmelse med EBGL's krav, definerer og afgrænser to grundtyper af tilsigtede udvekslinger af energi:

- Tilsigtede udvekslinger af energi som resultat af frekvenskontrolprocessen.
- Tilsigtede udvekslinger af energi som resultat af rampingbegrænsninger.

Forslaget henviser herved til "frekvenskontrolprocessen" og "rampingbegrænsninger", der hver især er defineret og reguleret i SOGL artikel 172 og 173, jf. artikel 3, stk. 2, nr. 114, og SOGL artikel 137, jf. artikel 3, stk. 2, nr. 147.

FSTS' anmodning af 20. december 2019 til Energinet om et ændret forslag efterspurgte netop at få systematiseret kriterierne for tilsigtede udvekslinger af energi i forhold til frekvenskontrolprocessen og rampingbegrænsninger. FSTS finder herefter at kunne anerkende, at TSO'erne, herunder Energinet, har efterkommet de berørte regulatorers, herunder FSTS, ændringsanmodning på dette punkt.

FSTS bemærker dernæst, at Energinets anmeldelse af 26. marts 2020 af forslag til fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er indeholder klare kriterier for de underliggende betalingsstrømme for TSO'ernes indbyrdes afregninger for TSO'ernes udvekslinger af energi.

Dette ses ved, at forslaget indeholder en tabel, der giver et overblik over de forskellige kombinationer for TSO'ernes indbyrdes afregninger. Afhængig om den enkelte TSO's afregningsvolumen er positiv ved eksport eller negativ ved import, og om den enkelte TSO skal modtage betaling eller skal betale.

FSTS vurderer herefter sammenfattende, at det anmeldte forslag dermed opfylder det indholdsmæssige krav til fælles regler for afregning af tilsigtede udvekslinger af energi mellem asynkront forbundne TSO'er efter EBGL artikel 50, stk. 4.

FSTS finder herved at kunne konstatere, at forslaget indeholder klare kriterier for fordelingen af fordele og byrder samt rettigheder og pligter mellem de berørte TSO'er som led i TSO'ernes indbyrdes afregning.

FSTS vurderer følgelig, at det anmeldte forslag opfylder de generelle krav til regler for afregning mellem TSO'er for udvekslinger for energi efter EBGL artikel 51, stk. 3 og 4. Disse generelle krav angår, at de fælles regler for TSO-afregning skal sikre en rimelig og lige fordeling mellem TSO'ernes indtægter og udgifter, samt at TSO'erne skal fastlægge en koordineret mekanisme til tilpasning af TSO'ernes indbyrdes afregning.

FSTS finder tillige, at forslaget er i overensstemmelse med formålene med EBGL. Herunder at fremme effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balancemarkederne, at øge effektiviteten af balancering og af europæiske og nationale balancemarkeder samt at integrere balancemarkederne, fremme mulighederne for at udveksle balancerings tjenester og samtidig bidrage til driftssikkerheden. Jf. EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-c.

FSTS bemærker dertil, at FSTS har indgået i samarbejde og koordination med de øvrige berørte regulatorer om at vurdere det anmeldte forslag og har til slut opnået enighed om at indstille, at den enkelte regulator, herunder FSTS, kan træffe en national afgørelse om at godkende forslaget i forhold til de respektive EU- og EØS-landes TSO'er. Dette følger af de berørte regulatorers, herunder FSTS', fælles position paper af 22. maj 2020.

På baggrund af en samlet gennemgang og vurdering af Energinets forslag i forhold til kravene efter EBGL, har FSTS herefter fundet, at Energinets anmeldte metode kan godkendes.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89, stk. 1, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 119 af 6. februar 2020.

Klagen skal være skriftlig og skal være indgivet til klagenævnet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Telefon +45 72 40 56 00
ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget), og nævnets klagebehandling, fremgår af Energiklagenævnets hjemmeside, www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Carl Helman
Fuldmægtig